

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 26 november 2008

Utskriftsvänlig pdf-fil

Man skulle kunna hävda att idrott handlar om två saker: fysisk aktivitet, och mått på fysisk aktivitet. Vad man än gör, från att gå till jobbet, eller ut på lunch, eller en skogs promenad på helgen, aerobics eller spinning, till aktiv tävlingsidrott på olika nivåer – det ska alltid operationaliseras i mätbara storheter, och för den sakens skull finns det stegräknare, färdmätare, tidur; man mäter syresättning av blodet, och andra förändringar i kroppen; personbästa, klubbrekord, distriktsrekord, nationsrekord, kontinentrekord, världsrekord.

Inte undra på att idrottsvetenskap i vissa av dess tillämpningar blir en fråga om kvantifiering och analys av kvantitativa data. Detta måste en idrottsforskare behärska, och det får man lära sig på idrottsutbildningar. Och det finns särskilda läroböcker för ändamålet. Torsten Buhre har läst en sådan lärobok, *Measurement and Evaluation in Physical Activity Applications: Exercise Science, Physical Education, Coaching, Athletic Training, Health* (Holcomb Hathaway), skriven av hans egen professor från doktorandtiden i USA, Philip A. Bishop vid University of Alabama. Som väntat när en siffer- och statistiknörd får en siffer- och statistikbok i handen så blev det kärlek vid första ögonkastet – men Torsten är inte helt nöjd ändå. Det är lite väl amerikanska val av exempel, till exempel. Men han hade gärna erbjudit sina studenter några föreläsningar med Phil Bishop.

Att mäta fysisk aktivitet

Torsten Buhre

Idrottsvetenskap, Malmö högskola

*Philip A. Bishop***Measurement and Evaluation in Physical Activity Applications: Exercise Science, Physical Education, Coaching, Athletic Training, Health**

428 sidor, hft.

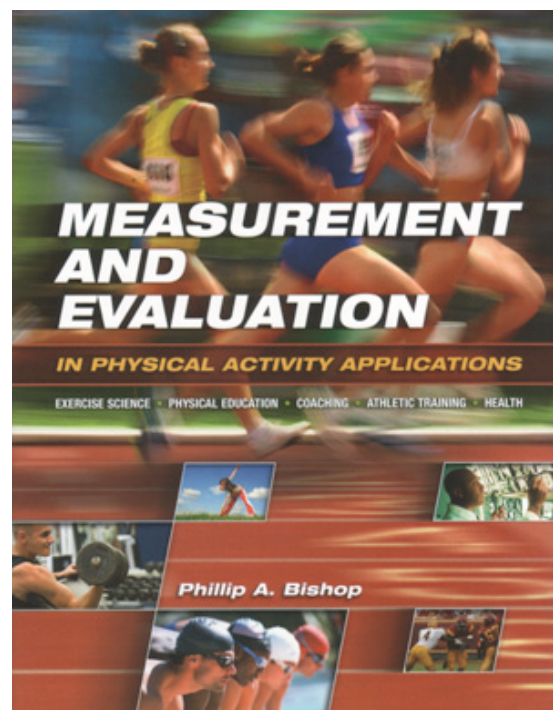
Scottsdale, AZ: [Holcomb Hathaway](#)
2008

ISBN 978-1-890871-83-3

Professor Phil Bishop från University of Alabama har genom Holcomb Hathaway publicerat boken *Measurement and evaluation in physical activity application*. Boken är skriven som en introduktionsbok för alla idrottsvetare i mätning, beräkning och förståelse av kvantitativ data. Målsättningen med boken är att studenterna ska kunna identifiera och minimera felkällor i mätningar och utvärderingar. För en kvantitativ bevandrad person är detta essensen i all statistik.

Utgångspunkten är att studenter i allmänhet har det svårt när det kommer till siffror och beräkningar och förståelsen för vad dessa i olika sammanhang representerar. Bishop vill komma åt detta genom att skapa förståelse för grundläggande centrala begrepp inom den kvantitativa forskningsmetoden, som validitet och reliabilitet, och därigenom stimulera studenterna till att utveckla förmågan att både analysera och tillämpa dessa begrepp i verkligheten.

Genomgående för boken är att den har ett amerikanskt perspektiv. En del exempel är direkt tagna ur det amerikanska sammanhanget så som hur olika mätningar kan påverka vår syn på ekonomi. Då redovisas volymkostnaderna för olika vätskor i gallon, ounces och dollar. För en svensk eller t.o.m. europeisk medborgare har

dessa måtenheter i sig föga verklighetsanknytning. Dock är det inte de faktiska kostnaderna i sig som är poängen utan den inbördes relationen mellan vad olika produkter kostar. Det kan i den läsande texten uppfattas som ointressant för att exemplet inte relaterar till det sammanhang vi befinner oss i. I mitt möte med studenter kan jag förstå kritiken, och en svensk översättning av boken skulle behöva arbeta om dessa exempel.

Boken är dock rik på många bra exempel som inte i sig är direkt knutna till den amerikanska idrottsvärlden, och detta gör att både tillämpningar och begrepp kan förstås på ett enklare sätt, än bara genom mera abstrakta resonemang. Detta är också bokens styrka.

Bishop smyger in matematik och statistik på ett försiktigt sätt i läsarens begreppsvärld. Att som recensent och siffer- och statistiknörd introduceras till sitt ämne på detta sätt är väldigt behagligt. Dock är det svårt att avgöra hur studenter skulle reagera. Läsning är ju trots allt endast ett sätt att utveckla förståelse, till detta kommer många olika varierade arbetsformer som vi på högskolor och universitet använder oss av. För i slutändan är det ju trots allt inte kunskapen som ska bedömas i dessa Bolognatider utan studenternas faktiska kompetens.

Mätningar förekommer ofta i idrott. Det förekommer också, i undertecknads egen erfarenhet, att vi inom idrotten bedömer något som vi i bedömningen omvandlar till siffror. Att använda detta som underlag för utvärdering problematiseras på ett ypperligt sätt i boken, framför allt med utgångspunkt från begreppet validitet. Dessutom förklaras detta på ett väldigt enkelt sätt som (hoppas jag) även gör det begripligt för studenter som drabbas av kronisk kalkylofobi.

En styrka med boken är att exemplen genomsyras av kunskap och förståelse för andra ämnesfält. Bishop är inte matematiker i grunden utan arbetsfysiolog, med en diger bakgrund från det vetenskapliga fältet. Detta gör att sammanhanget hela tiden blir aktualiserat. Som pedagogik är detta välfungerande oavsett vilken kunskap som behöver överföras.

Som vanligt i böcker från Holcomb Hathaway är studentens lärande i fokus. Dock saknas det sammanfattningar, och övergripande beskrivningar. Tråden från abstrakta begrepp till den konkreta verkligheten är kort, men kanske ökar det möjligheterna att skapa förståelse för begreppen. Det behövs egentligen inga omvägar.

Andra delen av boken ägnar sig åt att praktiska tillämpningar. Det är viktigt att komma ihåg att en anglosaxiska instrumentalism frodas i framförallt den amerikanska idrotten. Som baseball-fanatiker vet jag att spelet grundar sig mycket på beslut om sannolikheter. Vår egen syn på vad som egentligen är väsentligt att mäta i olika sammanhang är mer nyanserad. Kanske borde vi dock låta oss påverkas av denna ådra, som leder till en viss mätysteri. Kanske är detta ett sätt att bryta mot kalkylofobin, som även den existerar hos i alla fall svenska studenter, även om det ibland tappas bort i texten exempelvis när begreppet interpolering förklaras. Ganska snabbt blir det tankebanor och förklaringar som genomsyras av ett intellekt som är hemma i matematikens värld.

Bishop håller en klar fokus på målsättningen med boken att identifiera och minimera fällkällor i mätningar. Ur den aspekten går boken hem. Att han sedan också fokuserar begreppen validitet, reliabilitet och objektivitet är extra plus för alla idrottsvetenskapstudenter som behöver en förståelse och förmåga att hantera både kvantitativa och kvalitativa analysmetoder.

Om vi hade kunnat skeppa över Bishop själv att genomföra våra kurser med utgångspunkt från denna bok, tror jag att studenterna skulle vara berikade med mer än bara upplevelsen av kursen, de skulle också bära med sig ett mera kritiskt förhållningssätt till kvantitativa studier inom idrottsvetenskap. Undertecknad har själv haft den förmånen. Samtidigt är också denna erfarenhet problematisk i recensionen. Att undvika att se människan bakom texten är näst intill hopplöst för undertecknad. Bishop anses nämligen som den kanske mest framstående pedagogen på institutionen för Kinesiology vid mitt alma mater.

© **Torsten Buhre 2008**

Köp boken från [Adlibris.se](https://www.adlibris.se)

Kjøp boken fra [Capris.no](https://www.capris.no)

Køb bogen fra [Adlibris.dk](https://www.adlibris.dk)

Buy this book from [Amazon.co.uk](https://www.amazon.co.uk)

Buy this book from [Amazon.com](https://www.amazon.com)